

Juriul Bienalei n-are decit un singur scop cind distribuie recompensele care sint in fapt „burse de lucru”: să permită cit mai multora și continuu de a lucra, și a lucra cit mai bine. Bineînțeles, artiștii care beneficiază de aceste „burse” extrag din această situație o anume publicitate apreciabilă care le permite, în general, să ocupe un loc (mai) avansat în lumea internațională a artelor.

— Credeți în utilitatea unei întâlniri a tuturor participanților cu ocazia Expoziției și implicit a unor colocvii pe teme suscitade de operele prezentate?

— Ideal ar fi de a permite tuturor artiștilor participanți la Bienală să se întâlnească. Aceste întâlniri trebuie să fie cit mai largi posibil: nu numai între plasticieni din toate țările, ci și între plasticieni și muzicieni, scenografi, cinești, pe scurt, între creatori care practică moduri de exprimare diferite.

În acest scop va trebui ca bursele să fie acordate nu numai în timpul Bienalei ci înainte căci aceasta va permite unui număr mai mare de artiști de a veni la Paris în momentul cel mai interesant, adică în timpul expoziției. Sper să se ajungă la acest rezultat încurajînd artiștii de a veni și a lucra la fața locului.

Prin dimensiunile sale și natura sa, Parcoul pus la dispoziție Bienalei se pretează unei admirabile organizări, care va deveni un fel de simpozion: hall vast, spațiu larg, mici pavilioane etc. Mai mult ca niciodată Bienala de la Paris are de jucat un rol deosebit stabilind raporturi între artiștii din toată lumea, multiplicînd schimburile și contactele. Și mai trebuie ca artiștii care vor veni la Bienală să fie apti de a profita de aceste schimburi.

— Ce impresie v-a lăsat participarea română de pînă acum?

— În ce privește participarea României la Bienala de la Paris o doresc dinamică și bine ancorată în actualitatea epocii noastre. În 1969 grupul de sculptori (Stendl, Stoica, Dragomirescu) a obținut o recompensă care mă bucură. Ion Frunzetti și cu mine am făcut parte din juriu. Cred că contactele dintre artiștii Europei centrale și Europei occidentale s-au îmbunătățit și că tinerii români sint înzestrați și apti să-și joace rolul lor în viața artistică internațională. Trebuie, fără să renunțe la caracteristicile temperamentului lor național, să meargă mereu mai departe pentru a fi înțeleși de cit mai mulți.

Stadiul sculpturii „pure” poate fi depășit pentru a se ajunge la monumental, pentru a se constitui această intervenție decisivă a artistului în viață, în ambianța orașului. Ceea ce pot asigura pe toți participanții este deplina libertate de care vor beneficia artiștii, participînd la o operă comună și dovedind o direcție hotărît novatoare.

În momentul în care omul lansează exploratori în spațiu, nici un artist n-are dreptul să trăiască izolat.

Comprehensiunea mutuală este o necesitate care reclamă crearea de limbaje (în sens larg) comune și internaționale. Artiștii români, am constatat-o în fiecare zi aici, la București, au multă îndrăzneală și talent. Îmi va face plăcere ca ei să dețină la Bienala de la Paris locul pe care-l merită.

Interviu realizat de
CORNEL RADU
CONSTANTINESCU